

PRESSITEADE nr 60/26

Luxembourg, 21. aprill 2026

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-155/24 | Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit jt

Filtriga sigarettidest eralduvad kahjulikud ained: kui Euroopa Liidu direktiivis, mille eesmärk on kaitsta inimeste tervist, viidatakse rahvusvahelistele standarditele, peab eraõiguslikul isikul olema võimalik nendega tutvuda

Hollandi sihtasutus, kes tegeleb noorte seas suitsetamise ennetamisega, leidis, et Madalmaades tarbijatele pakutavad filtriga sigarettid ei vasta neist eralduva tõrva, nikotiini ja süsinikmonooksiidi maksimaalsetele kogustele. Need kogused on kehtestatud ELi direktiivis, mis viitab rahvusvahelistes standardites (ISO) ette nähtud mõõtmismeetoditele. Need standardid ei ole avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*. Oma kohtuotsuses kinnitas Euroopa Kohus, et sihtasutusel peab olema võimalus kontrollida, kas sigarettid vastavad eralduvate ainete koguste puhul kehtestatud kogustele – lähtudes ISO standardites ette nähtud mõõtmismeetoditest, millele direktiivis on viidatud. Niisugune dokumentide kättesaadavus peab olema üldine, tõhus, tasuta ja mittediskrimineeriv. Euroopa Kohus märkis, et kõikidel pooltel oli tegelikult võimalik tutvuda ISO standardite ametliku ja autentse versiooni sisuga. Sellest järeldub, et sihtasutus ei saa filtriga sigarettide turult kõrvaldamist nõudes tugineda muudele mõõtmismeetoditele kui ISO standardites ette nähtud meetodid, isegi kui neid ei ole avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.

Madalmaade noorte seas suitsetamise ennetamise sihtasutus palus 2018. aastal Madalmaade toidu- ja tarbekaupade ohutuse ametil (NVWA) tagada, et filtrisigaretid Madalmaades vastaksid eralduva tõrva, nikotiini ja süsinikmonooksiidi maksimaalsetele kogustele. Need kogused on kehtestatud Euroopa Liidu direktiiviga¹.

Kuna NVWA lükkas selle taotluse tagasi, pöördus sihtasutus Madalmaade kohtusse. 2020. aastal esitas Rotterdami esimese astme kohus Euroopa Kohtule eelotsuse küsimused direktiivi teatavate sätete kohta. Euroopa Kohus vastas neile 22. veebruari 2022. aasta kohtuotsuses².

Selle kohtuotsuse tulemusel otsustas Rotterdami esimese astme kohus, et sihtasutuse vastu ei saa tugineda Madalmaade õiguses viidatud ISO standarditele ning nendes standardites kirjeldatud eralduvate ainete koguste mõõtmismeetodid ei ole direktiiviga kooskõlas. Kuigi Euroopa Liidu seadusandja on kõnealusele meetodile viidanud, ei võeta selle meetodi puhul piisavalt arvesse asjaolu, et kui sigaretti kasutatakse ettenähtud viisil, sulgeb suitsetaja osa sigarettifiltrist. Rotterdami esimese astme kohtu kõnealuse otsuse peale esitati apellatsioonkaebus, mille menetlemisel esitati Euroopa Kohtule uued eelotsuse küsimused. Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas eelkõige küsimuse, kas selline tulemus on põhjendatud, kui isik, kes soovib kontrollida turule viidud sigarettide vastavust kohaldatavatele standarditele, on saanud kõnealuste ISO standarditega tutvuda.

Oma kohtuotsuses kinnitas Euroopa Kohus, et sihtasutusel – mille eesmärk näib kuuluvat direktiiviga taotletava inimeste tervise kaitse eesmärgi alla – peab olema võimalus kontrollida, kas toodetud ja turule viidud sigarettid vastavad direktiivis kehtestatud kogustele – lähtudes ISO standardites ette nähtud mõõtmismeetoditest, millele on direktiivis viidatud. **Seega peab niisugusel eraõiguslikul isikul olema õigusriigi põhimõtte kohaselt võimalus nende standarditega vabalt tutvuda. See tähendab, et tutvumisvõimalus peab olema üldine, tõhus, tasuta ja mittediskrimineeriv.**

Euroopa Kohus märkis ka, et kui liidu seadusandja kehtestab rahvusvaheliste standarditega seotud kohustusi ja tema

eesmärk on kaitsta selliseid huve nagu inimeste tervis, **on nende standardite ametliku ja autentse versiooniga vaba tutvumise võimaldamisega seotud kulude kandmise kohustus Euroopa Liidul. See kehtib muu hulgas juhul, kui nimetatud standardid on kaitstud intellektuaalomandiõigustega.**

Euroopa Kohus tõdes, et kõikidel pooltel oli võimalik tutvuda käesolevas asjas käsitletavas direktiivis viidatud ISO standardite ametliku ja autentse versiooni sisuga. Niisugustel asjaoludel ei saa sihtasutus tugineda muudele mõõtmismeetoditele kui ISO standardites ette nähtud meetodid, isegi kui neid ei ole avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kohtuotsuse [terviktekst ja kokkuvõte, juhul kui see koostatakse](#), on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106

Hoiame ühendust!

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta [direktiiv 2014/40/EL](#) tubaka- ja seonduvate toodete tootmist, esitlemist ja müüki käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/37/EÜ (ELT 2014, L 127, lk 1).

² 22. veebruari 2022. aasta kohtuotsus, [C-160/20](#), Stichting Rookpreventie Jeugd jt (vt ka pressiteade nr [29/22](#)).